

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильесым
гъэтхапэм
къышегъэжъагъэу къидэкы

№ 72 (21801)

2019-рэ ильес

БЭРЭСКЭЖЬЙЙ

МЭЛЫЛФЭГҮҮМ и 24-рэ

ОСЭ ГЭНЭФАГҮЭ ИИЭП
къыхэтутыгъэхэр ыкы
нэмүкі къэбархэр
тисайт ижүүгөтөштых

WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Ащ фэдэ адыгэ къэралыгъо лы- кло купышхо, Адыгэ Республиком и Лышъхъя янашу Тыр- куем куагъэу зыкъи таекъе къыхэкъыгъэн.

Шъыпкъэ, зырызхэу е куп шъхъаф-
шъхъафу адыгэ миллион пчагъэ зыщы-
псэурэ хэгъегум клохэу хуугъэ. Нахы-
бэрэмкэ ахэр культурнэ зэпхыныгъэхэм
къапкъырыкъыщтыгъэх. Къешуаклохэр
ыкы ордылохэр хэхэс адыгэмэ бэрэ
рагъэблагъэх, нахь макъэу шэнгыгъэ-
лэжхээр, тхаклохэр. Джырэ зэхахъэм
пшъерыль тъэнэфагъэ ил — сатыу-эконо-
микэм ыкы культурэмрэ гэсэнгъэмрэ
альенъыкъокъэ зэпхыныгъэу щыгъэхэр нахь
лъэгэп! иным тегъеуцогъэнхэр, хэхэс
адыгэхэм зэфыщтыкъэу республикэм
дырилэм хэхъоныгъэ егъашыгъэнэ.

Адыгэ Республиком и Лышъхъяу
Къумпъил Мурат мы зекло гъогум техъа-
ним ыпэкъэ, зэрихабзэу, юфым ишып-
къэ рихыыллагъ ыкы программэм изэхэ-
гъеуцон мээз пчагъэрэ дэлэжьагъ.
Зэпэлапчэу хуугъэ адыгэ лъэпкъым,
зымкэ хэкурысхэмрэ, зымкэ хэхэс-
хэмрэ фэбагъэ зыхэль зэфыщтыкъэу
ялэ хуугъэр къидилтытээ, республикэм
хэхъоныгъэ егъашыгъэним фытегъэ-
псыхъэгъэ лъэбэкъушу ыдзыгъ. Тырку-
ем щыпсэурэ бизнесменмэ ямылъку,
инвестициехэр Адыгэим къыхальхъаным,
бгъуитумки шуагъэ къэзытыщ зэдэ-
лэжъенъыгъэу зекло юфтыхъабзэр хууным
щыгугъэу Къумпъил Мурат юфыгъошур
рихыыжъагъ.

(Икъях я 2-рэ нэклуб. ит.)

Адыгэим итамыгъ

Мэллылфэгъум и 25-м къалэу
Мыекуапэ Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо быракъ и Мафэ
фэгъэхыгъэ мэфэкл юфтыхъэбзэ
зэфэшхъафхэр щыкъоштых.

Юфтыхъабзэхэм ахэлжъэштых Адыгэ Республикэм и
Къэралыгъо Совет – Хасэм идепутатхэр, Адыгэ Республикэм
иминистрэхэм я Кабинет хэтхэр, общественэ
объединенихэм, научнэ, творческэ интеллигеницием,
ныбжыкъиэхэм, къэбар жыгъэм иамалхэм ялъыклохэр,
дин юфышэхэр.

Сыхатыр 17.00-м цыифхэр зэхэхтэу урамэу Красно-
октябрьском къырыкъоштых, къэлэ зыгъэпсэфыпэ паркын
къылукъынхэш, Зыкъыныгъэмрэ Зэгурыйоныгъэмрэ ясау-
гъэт дэжэ ахэр къэзытых. Мыщ митингэу щыкъоштым
къэралыгъо хабзэм икъулыкъухэм ялъыклохэр, обществен-
нэ, лъэпкъ-культурэ организацием япащэхэр къышы-
гушыиэштых.

Мэфэкл юфтыхъабзэхэм ауж концертышо къатышт.
Юфтыхъабзэхэм шъуахэлэжъэнэу шъукъетэгъэблагъэ.

Аш фэдэ зыкIи хъугъэп

*Аш фэдэ адигэ къэралыгъо лы-
кло купшихо, Адигэ Республи-
ликэм и Лышхъэ янащэу Тыр-
куем къуагъэу зыкIи тапэкI
къыхэкIыгъэп.*

Шыныкъе, зырызхэу е куп шъхъаф-
шъхъафу адигэ миллион пчагъэ зыщы-
псэурэ хэгъэгум клохэу хъугъэ. Нахын-
бэрэмкэ ахэр культурнэ зэпхыныгъэхэм
къапкъырыкыщтыгъэх. Къешъуаклохэр
ыкы орэдьиохэр хэхэс адигэмэ бэрэ
рагъэблагъэх, нахь макIу шэнэгъэ-
лэжхэр, тхаклохэр. Джыре зэхахьэм
пшьэрэль гъенэфагъэ ил — сатыу-эконо-
микэм ыкы культурэмрэ гъесэнэгъэмрэ
альянсыкъокэ зэпхыныгъэу Ѣшэхэр нахь

льэгэпIе иным тегъэуцогъэнхэр, хэхэс
адигэхэм зэфыщтыкIеу республикэм
дырилэх хэхъоныгъэ егъашыгъэнир.

Адигэ Республиком и Лышхъэу
Къумпыл Мурат мы зекло гъогум техна-
чным ылэгэ, зэрихабзэу, юфым ишын-
къе рихылгагь ыкы программэм изэхэ-
гъэуцон мээз пчагъэрэ дэлжэхъагь.
Зэпэлчээху хъугъэ адигэ лъепкъым,
зымкэ хэхъэмрэ фэбагъэ зыхэль зэфыщтыкIеу
яэ хъугъэр къыдилтызээ, республикэм
хэхъоныгъэ егъашыгъэнир фытегъэ-
психъэгъэ лъебэкъушу ыдзыгь. Тырку-
ем Ѣшпсэурэ бизнесменмэ ямыльку,
инвестициехэр Адигеим къыхальханым,
бгүйтумки шуагъэ къезытышт зэдэ-

Къумпыл Мурат Тыркуем Ѣшпсэурэ адигэхэм аIукIагъ

Адигеим илъыкло купэу Адигэ Республиком и
Лышхъэу Къумпыл Мурат зипашэр тыгыасэ
общественнэ организациехэу KAFFED,
KAFDAV, KAFSAM, KAFAD, DOSTLUK
KLUBU ялъыклохэм Тыркуем ѢшукIагъ.

Мыш фэдэ общественнэ объединенихэм Тыркуем ис адигэ
миллион пчагъэ аххэх. Тыркуем ирайон зэфшхъафхэм
ащыпсэурэ адигэхэр Анкара
имуниципалитетэу Чанкай джырэ
искусствхэмкэ игупчэ къэ-
къуагъэх Адигеим ипащэ Ѣш-
къуагъэнхэу. Къумпыл Мурат
нахыжхэм шуфэс къарихыгъ,
къэзэрэугоижхэм яупчэхэм
джэуап къаритижхыгъ.

ЗэлукIагъур къызэуихызэ,
Адигеим и Лышхъэх хэгъэгү
зэфшхъафхэм ащыпсэурэ
адигэхэр зэзыххъафхэм мыш
фэдэ юфтхъабзэхэм мэхъанэшо
зэряIер хигъэунэфыкIыгъ. Къум-
пыл Мурат нахыжхэм зэрафэ-
разэр ариуагъ, дахэу къазэра-
пэгъокыгъэхэм, ныдэлъфыбзэр,
культурэр, тарихъ чыгужьым

*къытэу Ioф зэрашIэрэр,
Тыркуеми, ятарихъ чы-
гужьси федэ къафахы зэ-
рашIогъор лъэшиу ти-
гуап. Тильэпкъэгъухэм Io-
фышию рахыжкъээр
пстэуми къадедгъэ-
штэшт. Адигабзэм,
культурэм, тарихъым яз-
гъэшIэнкIэ адигэ обьеди-
ненихэм ящиkIэгъэ Iэ-
ниIэгъур ядгъэгъотышт»,*
— хигъэунэфыкIыгъ

Къумпыл Мурат.

Республикэм хэхъоныгъэ
ышынымкэ непэ гүхэлъеу
яэхэм, IэкIыб къэралыгъохэм
ащыпсэурэ адигэхэм ашкIэ
ямэхъанэ афэхъэхыгъеу Адиге-
им и Лышхъэ зэлукIагъум хэ-

*птытэнкIэ шыуиIэпыIэгъу
тыкыышгъу», — кы-
Iуагъ Къумпыл Мурат.*

Тыркуем икавказ обществэ-
хэм яфедерации (KAFFED)
и президентэу Йылдыз Шекерджи,

Тыркуем и пар-
ламент идепута-
тэу Хюлья Нер-
гиз Атчи Тыр-
куем ис адигэхэм
ацIэкIэ тильэпкъэгъу-
хэм IэпIыгъу
зэраригъэто-
рэм фэш Адиге-
им и Лышхъэ зэрэфэра-
зэхэр palyagъ.
Федерацием
иофшэн зэрэ-
зэхицэрэх ахэм
къалотагь. 2003-
рэ ильэсым
къалэу Анкара
ар Ѣзыэхашагъ,
общественнэ ор-
ганизацием азынъко
нахыбээм тарихъ чыгужьым

шээ, адигэ культурэр шу ара-
гъэльэй.

*«Урысыемрэ Тыркуемрэ
янащхэм яшIуагъэкIэ
непэ лъэныкъуиту зэдэ-
лэжъэнэгъэм зегъ-
ушомбгъуэгъэнмкIэ
амалииIухэр ѢшIэх. Тих-
гъэгъухэр, ахэм ащыпсэу-
хэрэри нахь дэгъоу зэг-
урыIонхэмкIэ Адигэ дна-
порэм ишIуагъэ къ-
клюшт», — къыхигъэшыгъ*

Къумпыл Мурат.

Общественнэ объединенихэм
аххээрэ адигэхэм ялъыклохэм
зэлукIагъум къызэрэшыхагъэш-
гъэмкэ. Тыркуем Ѣзыэхашагъ
адигэ организацием азынъко
нахыбээм тарихъ чыгужьым

зэпхыныгъэу къыдиряIэм зыра-
гъэушомбгу ашойгъу. Уры-
сыемрэ Тыркуемрэ язэфыщы-
тыкIэхэр гъэлтигъэнхэм ахэм
къыдирагъаштэ, зэгъусэхэу
проектхэр республикэм Ѣшпхы-
рыщыгъэнхэмкэ IэпIыгъу къыт-
фэхунхэм фэхазырых.

Тыркуем адигэ миллионы
3,5-м ехъу ис. IэкIыб къэралы-
гъохэр зыпштэхэкIэ, мы хэгъэгур
ары нахь зэхэубытагъэу адигэх-
эр зыщыпсэухэрэр. Адигэхэр
зэхэубытагъэу арысих хэхуу
Кахраман-Маращ, Болу, къалэхэу
Адана, Анкара, Бурса, Измир,
Къэйсэри, Самсун, Эрзрум ыкы
нэмийкIэхэм.

*Адигэ Республиком и
Лышхъэу ипресс-къулыкIу
Сурэтхэр А. Гусевым тыри-
хыгъэх.*

зэпхыныгъэу дыряIэр къауху-
мэнэу зэрэлтихэм алае «тхы-
шьеуэлэпсэу» ариуагъ.

*«Тыркуем Ѣшпсэурэ адиг-
эхэм гъэпсын Ioфышио зэ-
шIуахы, Тыркуем ѢшIэ-
ниIэгъэ исид фэдэрэ лъэны-
къуи ахэм яIахь хашиIыхъ.
Общественнэ организаци-
ехэм аш фэдэрэ ишIуагъ*

лажхээрэм къафиотагь. Тыр-
куем ѢшIуи тильэпкъэгъухэм
зэпхыныгъэу адигяIэм зырагъэ-
ушомбгу зэрашIохъор Къум-
пыл Мурат къыхигъэшыгъ.
Адигеим илъыкло куп Тыркуем
къызыкIэхъогъе Ioфхэм ар зэу
ащыш.

*«Урысыемрэ Тыркуемрэ
язэфыщытыкIэхэм яшIэ-*

Федерацием хэтхэм дэгъоу
къагурэло тарихъ чыгужьым,
къэралыгъо пстэуми ащыпсэурэ
адигэхэм зэпхыныгъэе пытэ
адигяIэн, зэгъусэхэу якультурэ
агъебаин, тильэпкъ ишэн-хаб-
зэхэр, гъогоу къыкIуагъэр ныб-
жыкIэхэм арагъашэн зэрэфаэр.
Джащ пае унэгъо къоцым адигэ
хабзэхэм атетэу къэлэцкIуагъэр
щапIух, ныдэлъфыбзэр арагъа-

АР-м и Парламент

ЛъЭНЫКЪУИТІУ ЗЭІУКІЭГЪУ

АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ Краснодар краим и Законихъухъэ Зэlyukлэрэ ядепутатхэм блэкыигъэ бэрэскэшом зэхэсигъо зэдьрялагъ.

Гүнэгъухэм язаконихъухээ орган зыч!эт Унэм щык!огъэ юфтихъабзэр къушхъэ ык!и къушхъэ лъэпэ чыып!еу субъектит!ум къызэлъаубытыхэрэм гъэпсэфып!е чыып!эхэр ашыгъэпсыгъэнхэр ык!и Краснодар псыыгъып!эм гумэк!ыгъоу къыхыхъэрэр дэгъэзыжьыгъэ зэрхъущт амалхэр ары анахъэу зыфэгъэхьыгъагъэр.

Адыгейм ыльзеныкъоқэ аш хэлэжьгаа эх АР-м и Парламент и Тхаматэ игуадзэу, мэкъумэш политикэмкэ, мыльку ыкыл чыгу зэфыщтыкъэхэмкэ Комитетым ипащу Шъэо Аскэр, туризмэмкэ, экологиемкэ ыкыл чыюпсым игъэфедэнкэ Парламентым и Комитет ипащэу Игорь Ческидовыр, Адыгэ Республикаам и Лыклоу Краснодар краим иадминистрацие ипаща дэжь ўылэ Хъатэгъу Налбый, къуплыкъу ыкыл ведомствэ зэфэшхъяфэу мы лъэнекъуитум афэгъэзагъэхэм, Красногвардейскэ, Теуцожь ыкыл Мыекъолэ районхэм ялтыклохэр.

Краснодар краим ылъяны
къокъ — ащ и Законихъухъэ
Зэлукъэ и Тхъаматэ игуадзэу
Сергей Усенкэр, чыюпым икъе-
къяапIэхэм ягъефедэн, экологи-
ческэ щынэгъончъагъэм, гъэ-
псэфыпIэ-ЭзэпIэ комплексым
ыкъи туризмэм ялофхэмкэ ащ
и Комитет ипащэу Александр
Джеус, зыгъэпсэфыпIэхэмкэ,
туризмэмкэ ыкъи олимпийскэ
кIэнхэмкэ Краснодар краим
иминистрэ игуадзэу Кирилл
Мавриди, нэмыхъихъэр. Сергей
Усенкэм зэхэсъыгъор зерищаагъ.

Мы йофтхъабзэм АР-м и Парламент идеputатхэр кэшакло фэхъугъэх. АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэ ыцэкіле бысымхэм шүүфэс

къарихыгъ, къызэрэргэблэ-
гъагъэхэм фэш! «тхашьуегъэ-
лес» ит срүүчэлт. Ш.ж. Асан

— Субъектитүм язэфыщи-
тыкIэхэм хэхьоныгъэхэр зэря-
Iэхэр нафэ, — кыlyуагь аш. —
Лъэнныкъо зэфэшьхъафыбэхэм-
кIэ зэпэблагьэу Ioф зэдэтшээ,
законихъухъэ органхэми, хэбзэ
гъэцкIэкIo органхэми зэгурь-
Iоныгъэ тазыфагу иль. Непэ
тызфызэlyukIэгъэ Ioфыгъохэри
тызедеlэжьээ зэшlотхынхэу
сэгүгъэ.

Субъекттілүм туризмәм изегъэушьомбгүнкә ялофхәм язытет Игорь Ческидовым рэ Кирилл Мавридиә кәккәу къатегущылайттар. Республикарә краири туризмәм зөгъэушьомбгүгъэнным лъэнүкъо пстәум-кли зэрэфытегъэпсыхъягъэхэр ахэм къыхагъэштыгъ. Игорь Ческидовым Адыгеим итуризмә

къэхъоныгъэхэр ышынхэм фэш щызэшуахыхэрэм къатегущы-
лээз, ашт ашт епхыгъе инфраструк-
турэм ильзэсэн аужырэ ильзэс
заулэм сомэ миллиарди 5-м
ехъу зэрэпэуагъягъаэр къы-
луагъ. Горнолыжнэ зыгъэлсэ-
фынш «Лэгъо-Накъе» ипро-
ект лягъяктуатэмэ субъекти-
тумки федэшко зэрхьцүүтэм
къыкыгъяэтхыиз, гъунапкъэхэр
зэфамыгъянафхэх, пшъериль-
хэр зэтырамыгущаххэх, зэдэ-
лэжхэмэ ар нахь къызэрфа-
лэшлэхыштыр къыхигъяшыгъ.

Мыєктоэ районным иста-
ницеу Дахъо къыщегъэжъяаэу
бгы сэххэу Лэгъо-Накъэ нэс
клоэ гъогум игъэфедэн епхыгъэ
лоххэр мыш дэжым Адыгейим
илыклохэм къыщаэтыгъ. Аш
щыш Iахъ мы уахътэм Крас-
нодар краим иеу щыт, ау аш
иыгъынкэ щыклагъэхэр щылэх.

Законихуухэ Зэлүкіэм иде-
путатхэм туризмем епхыгъэ
инфраструктурэм иғъепсынкіэ
Адыгеир бækіэ алэ зәришты-
гъэр, къэралыгъо программә-
хэм чанеу зәрахәлажъэрәм
ишуагъекіэ хәхъонигъэ инхэр
зәришыгъехэр къыхагъещыгъ.
Гъогоу зигугуу ашыгъэр фе-
деральнәхэм ахәлпүтәжыгъэ-
ним ыуж ихъэгъеним къыды-
рагъештагь.
Лъэнныкъуитlур яеплъыкіхәм-

Джащ фэдзу нөхкью рес-
публикармэ краимр зэпзызы-
чыхәрэм ягъэкъебзэн илофи
къаатыгъ. Мыщ дәжым АР-м
и Лышыхъэу Күумпыйл Мурат
псыхъохәм ягъэкъебзэн УФ-м
чыопсым икъекуапIәхәмкіэ
ықки экологиемкі иминистре
зэлүкігъоу дырилагъэм къызз-
рәшиIетыгъагъэр, ашкіэ къы-
зәредыригъештагъэр, респуб-
ликэм ипащэ ишушлагъекіэ
жъонигъокіэ мазэм къэралы-
гъом ит псыхъохәм язытет зэ-

кээзызэдэгүүр эхам ынч горнолыжнэ зыгээпсэфыгээр гээпсыгтээнэм ехынгээ Ioфхэм адэлжээшт куп зэдэзэхашэнэу рахьухыага. Клэшакло зыфхъухэрэ Ioфхэр аш пхырищүүнхэу, зыгээпсэфыгээр «Лэгью-Накъэ» ипроект федеральнэ программэхэм ашыц хэхьанэу зэрэгүүгэхэрэр кыхагтэшыг.

рагъешэнэу зэрэграгъэжэштыр Наталья Мальцевам кыищихигэшыг.

— Ioфыгээу тызэрыгушы-лагъехэм субъектитум яэкономикэ хэхьоногээхэр ышынхэмки, цыфэу ашыгсэхүүхэрэм яшынэгъончагтээки мэхъянэшго яэу щыт, — кыыгуяг АР-м и Парламент и Тхъаматэ игуа-

Краснодар псығыгыпіләм изытет, ашт иғъэфедәнкіз зәшшохыгъе хъульхам, йоғығъоу щыләхәм къатегүштәлгъәх псықъекіланпіләхәмкіз Федеральнә агентствәм краимкіз и Гъэолорышланпілә ипащә иләнатлә зытъяцакілә Наталья Мальцевамрә ФГБУ-у «Краснодар псығыгыпіләм» ипащәу Владимир Грищенкәмрә.

И парламент и губернатор Игорь Шаэр Аскэр постури къынзэфиҳысыжъэ. — Адигеими Краснодар краими заушъомбгъуныр ары лъэнныкъуиттуми пшъериль шъхъалеу зыфэдгъэуцужъырәр, арышъ, джащ теттәу тызэгурыйоу тапәккі йоғ зәдатшәмә, нахыбыу зәшшохыгъе хъунену сэлпъите.

Яблоновскэм ихэхъоныгээр, игүхэлжээр

— Пшьэрэль шхьаэу тиэр псэуплэм дэс цыфхэм ящыкэ-псэукэ нахьышу хууным түдэлжээнэр ары. Къэлэ псэуплэм итгогухэм, общественэ чыпэхэм язытэт зэхъокынгэшүхэр афххуунхэм юф дэтшээ. Цыфхэм зэлукэгчүхэр адэтшэых, ахэр зэоплэр гумэ-кыгъохэм язэшохын тидаажээ.

Яблоновскэ къэлэ псэуплэм псэуплиц хэхээ: Яблоновскэр, «Новый» ыкки «Перекатный» зыфалохэрэр. Нэбгырэ пчагчай щыпсэурэмкэ Яблоновскэм ятлонэрэ чыплэр республикэм щеубуиты. Юф щызышлэн, щыпсэун гухэль яэу псэуплэр къихэзыхыэр ячагчай ильэс къэс нахьыб мэхүү, — кытфелүатэ Атэжэхээ Заурдин. — Непэрэ мафэм ехуулэу Яблоновскэ къэлэ псэуплэм цыф льэпкэ зэфшхъафхэм ащищхэу нэбгырэ 36231-рэ щыпсозу къальтэ, ау къаклохэрэм зэклеми зызэрдамытхэрэм къихэкай пчагчай ёпекэ кыщытгуагчай бкэ зэрнахьыбэр гъэнфагьэ.

Демографилем изытэт нахьышу шыгъянэм Яблоновскэ къэлэ псэуплэм мэхъаншо щыраты. 2018-рэ ильэсэм къэлэ псэуплэм нэбгыри 176-рэ къышхуульэу щатхыг, нэбгырэ 295-мэ ядуний ахъожьиг. 2017-рэ ильэсэм егъепшагчай, блэкыгэ ильэсэм къехуугэ сабийхэр 20-кэ нахьыб, зидуний зыхъожьигчай нэбгыри 2-кэ нахь макэ хуугьэ.

Цыфхэм юфшлэлэ чыпэ щагтоитынэм, зыфэ лъэнэхьом фэгъязэхэу лэжэнхэм Яблоновскэ къэлэ псэуплэр фите-гъэпсхъааг. Аш предпринятие 572-рэ дэт, унэе предприниматель 328-мэ юф щашэ.

— Нэбжыкэхэм ящыкэ-псэукэ нахьышу шыгъянэм фэгъэхыгэ программэхэр псэуплэм чанэу щигтэгэцакэх,

— ю тигущыгэйу. — 2017-рэ ильэсэм къэралыгто программэм къыдыхэлтыгэйу унэгто ныбжыкык 5-мэ юпилэгчай тафхууг. 2018-рэ ильэсэм мы программэмкэ унэгто 17-мэ тишувагэ ядгыкайг. Муниципальнэ гъэпсикэ зилэ «Яблоновскэ къэлэ псэуплэм» ибюд-жет къыхэхыгэе сомэ миллионы 4 аш пэлдгэхчай. Зеклемкэ дгээфедагчай сомэ миллионы 10,6-м ехуу.

2018-рэ ильэсэм анахь мэхъанэ зератыгэ лъэнэхъохэм ащищ гъогчай яшын ыкки ягэцкэ-къыхэхыгэй. Гъогчай тамыгхэхэр, нэфрыгчай зищкэгээ.

— Лъэпкхэм азыфагу зэгурлыонгэ ильэу, шхьакэ-зэфшхъафхэм ащищхэу нэбгырэ 36231-рэ щыпсозу къальтэ, ау къаклохэрэм зэклеми зызэрдамытхэрэм къыхэкай пчагчай ёпекэ кыщытгуагчай бкэ зэрнахьыбэр гъэнфагьэ.

— Лъэпкхэм азыфагу зэгурлыонгэ ильэу, шхьакэ-зэфшхъафхэм ащищхэу нэбгырэ 36231-рэ щыпсозу къальтэ, ау къаклохэрэм зэклеми зызэрдамытхэрэм къыхэкай пчагчай ёпекэ кыщытгуагчай бкэ зэрнахьыбэр гъэнфагьэ.

— Лъэпкхэм азыфагу зэгурлыонгэ ильэу, шхьакэ-зэфшхъафхэм ащищхэу нэбгырэ 36231-рэ щыпсозу къальтэ, ау къаклохэрэм зэклеми зызэрдамытхэрэм къыхэкай пчагчай ёпекэ кыщытгуагчай бкэ зэрнахьыбэр гъэнфагьэ.

чилигэхэм ащаагчайцугчай, гъогчай зэпиркыкайпэхэр зэтирагчай-псхъаагчай. Аш предпринятие 572-рэ дэт, унэе предприниматель 328-мэ юф щашэ.

Лъэпкэ проектэу «Псэуплэр ыкки къэлэ щылакэр» зыфилорэм

мизмэм, терроризмэм ахэз-тэхэе мыхъунхэм, лъэпкхэм зыкынгэ ахэлэйнэм фэлорышлэрэ юфхъабзэхэр нахьыбэрэ типсэуплэм зэрэшьизэхэтшэ-штхэм тыпиль. Нэбжыкэхэр яцыкайгчай кыщегжэхчай спортым пыщагчай хуунхэм тынаэ тет. Аш фэгъэхыгээ зэнэкъокуухэр гуртэд еджа-пэхэм ащиизэхэтшэх, теклони-льэ къыдэзыхыгэхэр районым щыреклокырэ юфхъабзэхэм ахэлжчай. Юф зышихээрэтийнэлэгчай идгээхээрэп. Сэнхэхатэу зэрылажьхэрэм елтытыгчай ясэнаушчай кыз-шагчай эгэгчай альэкайшт зэнэкъо-куухэр афызэхэтшэх. Адыгэ лъэпкын итарих зыпхырынгээ юфхъабзэхэри ретэгжэ-къокы. Псэуплэм чанэу фэла-жъхэу, сэнэхватэу къыхахыгчай зэрифшшашу юфхъабзэхэ-рэм яофшлэн уасэ фэтшэши, тэгээлжээ. Социалнэ юфы-шэхэм, медицинэм, къэлэцыкы югтыгэхэм ащаалажьхэрэм

Яблоновскэ къэлэ псэуплэм ипащэу Атэжэхээ Заурдин мы мафэхэм гущыгэгчай тыфхуугчай. Псэуплэм гъэхъагчай ышыхэрэм, цыфхэм ящыкэ-псэукэ нахьышу хууным, иэкономикэ хэхъоныгэхэр иэнхэм апае анахьэу ынаэ зытиригчайхэрэм, пшьэрэльэу зыфигчайцужыхэрэм тащигчайзагчай.

ямафэхэр хэтэгчайунэфыкы, — итуу юфхъабзэхэрэм ахэлжчай.

— Итуу юфхъабзэхэрэм ахэлжчай.

Блэкыгэ ильэсэм зэшүахыгэ юфхъабзэхэрэм къызатагчай юфхъабзэхэрэм итуу юфхъабзэхэрэм ахэлжчай. «Агломе-рация» зыфилорэм программэмкэ сомэ миллион 70-рэ мыйгээ кытфатуущиц. Лъэпкэ про-ектэу «Гъогчай щынэгчончэ дэ-гүхэр» зыфилорэм къыдыхэлтыгээ тайвэр урамхэу Кочубеим юцэ зыхырэм ыкки Космическая игъекотыгэ ягэцкэ-къыхэхэр ащищхэх. Чыристан къэхалжээ зэрэтимыгээ ыпкэ къикыкыгэ гумэкайгэ тыхэт. Инэм къэлэ псэуплэм къытитигчай чыгум итуу юфхъабзэхэрэм ахэлжчай.

Псэуплэм Новэм еджаплэу дэтэм къэлэцыкы югтыгыпэ кынапшыханэу рахъухээ. Мэштэгэлээс къулыкым иквутами Яблоновскэм дашшыханэу үүх итых. Цыфилорэм псэуплэм дэхшэм зэхъокынгэшүхэр къяжхэу кытчхэу.

ГҮӨНЭЖХҮҮКЬО Сэтэнай.
Сурэтхэр юшынэ Аслын
тырихыгчай.

ЛъЭПКъ проектхэр

«Экологией» къыхиубытэу...

УФ-м и Президентэу Владимир Путиным ижъоныгъокэ унашьо кыпкырыкыгъэ Лъэпкъ проектхэм ащыщэу «Экология» зыфиорэм федеральнэ проект 11 кыдыхэллытагь. Ахэм япхырышын 2018 — 2024-рэ ильэсхэм сомэ триллионрэ миллиард 551-м ехъу кыралыгъом пэуигъэхъанэу ыгъэнэфагь.

Лъэпкъ проектым къыды-
хэлъытагъэхэу «Псы къабз»,
«Мэзхэр къэухумэгъэнхэр»,
«Пыдзэфэ пытэхэм зэрадэзэ-
зыфилорэ проектыр зыфыте-
гъэспыхыагъэр. Аш ипхырыщын
къэралыгъом сомэ миллиарди
115-рэ пэуигъэхъянэу ыгъэнэ-
фагъ.

клоштхэ системэр» зыфиорэ проектхэр Адыгейим щыпхыра- щынхэу щаштагъэх. Мэзхэм якъызэтегъэнэн фытегъэпсы- хягъэм къышыдлъытагъэхэм ягъэцкіэн AP-м мэзхэмкі и ГъэорышиланІэ фэгъэзагъ, «Псы къабз» зыфиорэмрэ пыдзэфэ пытэхэм узэрадэзеклоштым фэгъэхьыгъэмрэ пхырищынхэу зипшъэрыйлъир AP-м псөолъэ- шынымкі, транспортымкі, псэуплэ-коммунальнэ ыкъи гъо- АР-м мэзхэмкі и Гъэоры- шланІэ тызэрэшьщагъэгъоза- гъэмкі, проектым ипаспорт 2018-рэ ильэсэм итыгъэгъээз мазэ АР-м и Лышьхъэ ыштагъыкы мэз хъызметымкі Феде- ральнэ агентствэм аш ипхыры- щын фэгъэхьыгъэ зээзгыны- гъэм дыкіэтхагъэх. Проектым къызэрэшьщагъэлъытагъэмкі, 2019 — 2024-рэ ильэсхэм зэклэмки гектар 205-рэ зэтырагъэуцожьын фае. Аш щыщэу гектар

15,3-мэ ильэсэү тызхэтын чыгихэр аацагъэтгэсихъажыщых. Проектын игъэцэклэн зэклэмкии миллионы 8-м ехүү пэуягъэхъашт.

2019-рэе ильэсүүм пыкыгыгээ ухаатэй къыклоц гектари 3,5-мэ чынгаехэр атырагтъяа хъажыгъях. Ар мэзыр бэджэндэу зыштагъяхэм ежхэм яунэе ахъщеклэ зэшүүхыг. Шэкюгыу мазэм къумбыл чынгаехэр гектар 11,8-мэ атырагтъяа хъажын гухэль я. 2019-рэе ильэсүүм мэзхэм язэтгээцүүжүүн епхигтээ ювшлэнэ зэшүүхын тхэм апае федеральнаа бюджетын къыхэхыгтээ сомэ мин 955,8-рэе къафэкүагь.

Джащ фәдәү Гъэлорышапәм къызэрәршыталауагъэмкіә, шъолъыр проектеү «Мәзхәр къәүхүмәгъянхәр» зыфилорәм къыдыыхәлъытагъәү, мәз хъызымет тошшынхәм ыкты машшом пешшүекілөгъәным апае техникәү яшкыларъәр къащәфыщ.

Проектэү «Псы къабз» зы-
филорэр шапхъэхэм адиштэрэ
псыр цыххэм икъоу алкэлгээ-
хэгъэнэр ары зыфытгээ-
псыхьагъэр. Пстэумкти сомэ
миллиард 258-м ехъу къэралы-
гъом аш палуцхъяшт.

Къызэрэтъуагъэу, Адыгейм

мыр щыпхырышты-
гъэным фэгъэзагъэр
псэольшынымкэ,
транспортымкэ, псэ-
уплэ-коммунальнэ-
ыкы гьогу хъызмэ-
тымкэ Министерст-
вэр ары. Ащ кызыэрэ-
щыталуагъэмкэ, ильэ-
сэу тызхэтим имээзе
мазэ УФ-м псэольш-
ынымкэ и Минис-
терствэ федеральнээ

хахынхэшь, проектым хагъэхьа-
щых.

Пылдээфэ пытэхэм зэрэдэзекцоштхэм епхыгъэ проектым хэккыр зыщызэхадзышт ыккы чыгъэшүүжэр зыщыхашыккышт комплекс Адыгэктэй алэ дэжь щагъэуцуунэу къыдыхэлтыатагь. 2020-рэе ильэссым ар ашышт. Пэшорыгъэшшэу къызэральстагъэмкіэ, сомэ миллиони 100 фэдиз аш пэхуяшт. Пылдээфэхэм зэрэдэзекцоштхэмкіэ чыпкэ схемэм иэлектроннэ шыккэ гъэспыгъэнэуи проектым къыдыхэлтыатагь. Аш со-

мэ миллиониш пэуягъэхъащ.
Джырэблагъэ АР-м и Лы-
шхъэу Күумпыл Мурат УФ-м
чыюопс къэкluапlЭхэмрэ эколо-
гиемрэкээ иминистрэу Дмитрий
Кобылкиным зэвлүкэгьоу дырила-

образованиехэм зэрагъяшлэатхы. Роспотребнадзорым и Гээлорышланлэу АР-м щилэм специалистхами ащ тоф да шлэ. Ахэм зэклеми зэфэхьсыжье ашыгъяхэм, тхылъэу къагъяхьзырыгъяхэм къапкырыкылхээз, псым изытет зышынахь дэй псэулэхэр Кызыл

гъэм Лъэпкъ проектэу «Эколо-
гием» къыдыхэлъйтэгъэ проект-
хэм ялхырыщын щытегуущыла-
гъэх. Ильесихэу ар зытельыта-
гъэм къыкъоц! ахэм ягъэцкълэн
пае федеральнэ Гупчэм сомэ
миллиардрэ ныкъорэ фэдиз
республикэм къыфитлупщишт.

ХЪУТ НЭФСЭТ.

Хэбзэухъумаклохэм къаты

Нэбгырэ 500 фэдизмэ зыкъыфагъэзагъ

Адыгэ Республикаем хэгъэгу клоц! Иофхэмкэ и Министрствэ кызэритырэмкэ, 2019-рэ ильэсым иапэрэ мэзищ шъолъырым щыпсэурэ ыклы организацие 500 фэдизмэ ведомствэм зыкыфагъэзагь.

Пенсионеркээр хэклиодагъ

Мыекъуапэ игъогухэм аышыц мы мафэхэм хъугъэ-шІэгъэ гухэкI кытехъухъагь.

Полицейскэхэм зэра-
гъяунэфыгъэмкэ, Крас-
нодар краим щыпсэурэ
ильэс 22-рэ зыныбжь кэл-
лаккэу автомобилыр зезы-
фэштэгъэм гъогурыкконым
ишапхъэхэр ыүкъохи, лъэс-
рыкко гъогур зэпызычы-
щтыгъэ зыныбжь хэккотэ-
гъэ бзыллыгъээр ричигъ.

Пенсионеркәр пынгызда сымәджәщым нағысынан да, шыобжәу теща-тәхәм апкы кыңырынан да иштәү. Мы мәфә дәдәм республикам икъәлә шыхъялә ильгө горәм нәмыйк хүгә-шәгәрә кытыхъухыагы. Красногвардейскә районым

щың кілә ныбжының машинәм ируль кірәсү-гәм гынум тет ильяс 93-ре зыныбжы бзыльғы-гәр риулыгы. Пенсионеркәр сымәджәщым нағысынан да иштәү.

*АР-м хәгъезгү
клоцтофхәмкү
и Министерств
и пресс-қыудыкү.*

Кошын Йофхэр, экономикэ бэзджэшлагъэхэм ыкли къольхье тын-йыхын апешүеектогъэнээр, гъогу-патруль къулыкъум, полицием иучасткове уполномоченнэхэм ялшь-э-рыльхэр зерагъэцаклэрэ — джары цыфхэм къаэлэ-тыгээ Йофхьюхэр анахьез эзхыгъэхэр.

Хэбзэухумаклохэм за-кыифэзыгъээзгээ нэбгырэ 12-р попицием икъулькъу-

рыльхэр зэрагъязаклэрэр — джары цыифхэм къаэстygъэ юфыгъохэр анахъеу зэпхыгъэхэр.
Хэбзэухъумаклохэм за-
кыифэзыгъэзэгъэ нэбгырэ
12-р додицием икулыкъу-
шшэхэм къафэрэзагъэх.
Мы уахтэм ведомствэм,
чынгэ къулыкъуҳэм япа-
щхэм нэбгырэ 94-рэ
рагъэблэгъягъэх, ахэм
ялофыгъохэр зэхфыгъэн-
хэм анала тыргатын,

Саугъэтхэр ыкIи тарихъ чыпIэхэр къэухъумэгъэнхэм и Дунэе мафэ фэгъэхьыгъ

ЛъЭПКЪЫМ ҮЛЪАПСЭХЭМ ЯТАМЫГЪЭХ

Мэлъыльфэгъум и 18-р саугъэтхэмрэ тарихъ чыпIэхэмрэ къэухъумэгъэнхэм и Дунэе мафэу ЮНЕСКО-м зигъэнэфэгъагъэр ильэс 35-рэ хүргээ.

А мафэр хагъеунэфы-
кызэ ашынэу зыгу къэ-
кыгъагъэр саугъэтхэмрэ
лъешэу унаэ зытедзэ-
нэу зытефэр чыпIэхэм-
рэ якъэухъумэнкэ Дунэе
советым и Ассамблее
иофышэхэр ары.

Советым хэгъеги 151-
мэ ашыц профессионал
мини 10 фэдиз, лъЭПК
комитети 106-рэ, шэн-
гъэхэмкэ дунэе комитет
28-рэ хэтын.

Культуре кэнэимрэ зе-
кёнимрэ тигъашэ щызэ-
пэблэгэ шылыкъэх. Къэ-
ралыгъуабэмэ туризмэм
зырагъэушомбгыуным
кыпэу культурнэ кэнэу
ялэм икъэухъумэн ашьэ
ашы. Арышь, саугъэтхэм-
рэ тарихъ чыпIэ гъешэ-
гъонхэр зыдэшыгъэхэмрэ
язатэгъэпсыхъанрэ ягъек-
жынрэ юфыгъохэм ягупчэ

шылыкъэ къэхь. Зыгъэпсэ-
факлохэр кыззэпщэлэшт-
хэ архитектурнэ, археоло-
гическэ кэнхэр, къэл ыкIи
чышхъяшо гъэпсыкъэр
къизэтебгъэнхэр ары
туризмэм извэшэн егъэ-
жийлэл фэхъухэрэ.

Театрэхэм я Дунэе фестиваль

Джэнникъо машлом тызэфещэ

Адыгэ-абхаз театрэхэм я Дунэе фестивалэу «Кавказский меловой круг» зыфиорэр мэлъыльфэгъум и 22-м Мьеекъуапэ кыышызэуахыгь.

Пресс-зэлукэр

Фестивалым фэгъехыгъэ пресс-зэлукэр Адыгэ Республикэм и Лъэпкь театрэу Цэй Ибрахимэ ыцэ зыхырэм щыкуагь. Театрэм литературнэ-драматическа юфхэмкэ илашэу Кыуихъ Нэфсэт зэхахъэр зэрищаагь.

Республикэм культурэмкэ иминистрэу Аульэ Юрэ фестивалыр 2005-рэ ильээмс кыышыублагьэу зэрэзэхашэрэр кыуагь. Шольыр фестивалыр Дунэе фестиваль зэрэхъугъэм министрэм мэхъенэ ин ритыгь. Театрэ зычэйт унэм гъэцкэлжын юфшэнхэр зэрэшызэшуахыгъэхэм, залым тысыпэхэр зэрэшызэблахъугъэхэм ямызакъоу, цыфхэр культурэм нахь куоу хэзгъянхэмкэ егъэжээпэшшүхэу ашыгъэхэр Ю. Аульэм кыыхигъэхъягъэх.

Ти Лышхъэу Кумпыл Мурат иштэгъэкэ Лъэпкь театрээр зетырагъэпсихъажын альэкъыгь. Урысыем театрэм и Ильэс Ѣкло. Фестивалым изэхэщаклохэм ар кыдалтыээз, Дунэе фестивалым зырагъэушшомбгъугь.

Адыгэ Республикэм иныбджэгъушлоу, тхаклоу, драматургэу, общественнэ юфшшешху Геннадий Аламие фестивалыр лъэпкьхэм язэлукэшху ыльытагь.

— Тизэфыщытыкъэхэр мыш фэдэ зэхахъэхэм ашэптихэ, —

кыуагь Геннадий Аламие. — Фестивалыр тиеджаплэу щыт. Хъугъэ-шагъэхэм япхыгъэу спектаклэхэр агъеуцух, щыланыгъэр нахь гъешэгъон зэрэхъщутым зэхэщаклохэр пылых.

Осэш купым хэтэу Татьяна Спасоломскаяр сценографилемкэ кэлэгэгъадж, Борис Шукиным ыцэ зыхырэм театральнэ институтын иофиши, Урысыем итеатрэхэм яофишшэхэм я Союз хэт.

Татьяна Спасоломскаяр пресс-зэлукэм кыышыгъэшыгь лъэпкьхэм ятеатрэхэм хэхъоныгъэ ашынымкэ тарихын нахь куоу зыфагъэзэн зэрэфаар.

Абхаз, Къэрэшэе-Щэрджэс театрэхэм яофишшэхэр, нэмийкхэри зэхахъэм кыышыгушыгъэх. Фестивалым икэлэгъаклоу, Адыгэ Республикэм и Лъэпкь театрэу И. Цэим ыцэ зыхырэм ихудожественнэ пащэу, режиссер цэрилоу Хъакіэгъогу Къэсэй пресс-зэлукэм кыышыгъээр щыланыгъэм кылпкырэхы. Фестивалэу лъэпкьхэр зэфээшыщэрэм инеушшэ мафэ нахьышу зэрэхъщутым аш ицихъэ тель.

Кызыгъуахыгь

Адыгэ Республикэм культурэмкэ иминистрэу Аульэ Юрэ пчыхъэзэхахъэм хэлажъэхэрэм ти Лышхъэу Кумпыл Мурат ыцэлэх къафгушуагь, Дунэе фестивалым хэхъоныгъэхэр ышынхэу фиуагь.

Урысыем итеатрэхэм яофишшэхэм я Союз икъутамаэу Адыгэ Республикэм щылэм илашэу, зэльшэрэ аристэу Зыхээ Заурбый Урысыем инароднэ аристэу, Урысыем итеатрэхэм яофишшэхэм я Союз итхьаматэу Александр Калягиным ыцэлэх Дунэе фестивалым хэлажъэхэрэм шуфэс къарихыгь, фестивалым лъэпкьхэр зэрээфищэхэрэх хи-гъенефыкыгь.

Къэгъэлъэгъоныр

Адыгэ Республикэм и Лъэпкь театрэу Цэй Ибрахимэ ыцэ зыхырэм спектаклэу «Кавказский меловой кругыр» пчыхъэзэхахъэм кыышыгъэлэгъуагь. Адыгэе имартистхэу Уджыхуу Марыет, Уайкъою Аситет, Хъакий Андзаур, Орден Фатимэ, Хъатхъаклумэ Аскербый, Ислуп Тимур, Мурэтэ Рустам, Ахъмэт Артур, нэмийкхэри аш хэлэжъагъэх. Абхазын имартистхэмээ рольхэр къашыгъэх. Адыгабзэхэ, урысыбзэхэ, абхазыбзэхэ аристхэр кызызэрэгущыиэхэрэм къэгъэлъэгъоныр кыгъэбаагь.

Уджыхуу Марыет кэлх едзыгъом ылукэу кызызэрэшиуагьэу, уцуугъэп уахътэм исыкыат, джэныкъо машшор къосщтэп.

Тыбзэ, тишэн-хабзэхэр къетуухъумэхээ тапэхэ тилтъыкотэенным фэшл амалышшухэр щылэх. Орэпсэу театрэр!

Къэбэртэе-Бэлъкъарым, Абхазын, Къэрэшэе-Щэрджэс, Тыркуем, нэмийкхэм ятеатрэхэм яспектаклэхэр мэлыльфэгъум и 28-м нэс Мьеекъуапэ кыышыгъэлэгъоцхэх. Искусствэр зышо-гъашэгъонхэр ылукэ амьтэу ахэм япплыщтых.

Самбо

Спартакиадэм иедзыгъохэр

Урысыем икэлэгэджаклохэм я Спартакиадэ хэхъэрэ зэлукэгъуахыр Адыгэ Республикэм Ѣкло. Самбэмкэ зэхашэгъэ зэнэкъоцум 2003 – 2004-рэ ильэсхэм къэхъугъэхэр хэлэжьагъэх.

Бэнэкт 60-м нахьыбэ алтырэгъум щызэлуклар. Яонтэгъугъэхэм ялтытыгъэу апэрэ чылпэхэр къидэзыхыгъэхэр нэбгыри 10 мэхъух. Кобл Рэмэзан, кг 42-рэ, Гъомлэшк Анзор, кг 46-рэ, Батмэн Амир, кг 50, Тыгъужъ Тлахыр, кг 55-рэ, Хъакъуй Анзор,

кг 60, Хъакъуй Амир, кг 66-рэ, Янэко Ислыам, кг 72-рэ, Тэшъу Султан, кг 78-рэ, Нэхэе Долэт, кг 84-рэ, Къэлэкъутэко Азэмэт, кг 84-м къехъу.

Тренерхэу Р. Джарымэхэр, А. Гъомлэшкыр, Д. Хъакурынэр, Б. Шъэумэныр, С. Мэрэтыкъор,

А. Нэлэтыжыр, Н. Джарымэхэр бэнаклохэм япащх.

Ятонэрэ чылпэхэр кыдэзыхыгъэхэм ашыщых А. Мэлгошыр, Р. Стлашъур, М. Анцокъор, Р. Къумыкъур, Т. Бэгъыр, А. Дыдыкъыр, Д. Старченкэр, В. Горублиныр, нэмийкхэри.

Спартакиадэм ия 2-рэ едзыгъо жьоныгъуаклэм и 21 – 24-м Ермэлхъаблэ щыклоцт.

Нэклубгъор зыгъэхвазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбий.

Зэхэзыщагъэр ыкИ кыдэзывыгъэхъирэр: Адыгэ Республикэм лъэпкь Иофхэмкэ, Икыб къэралхэм ацы-псузурэ тильэпкьз-гъухэм адырялэ зэпхынгъэхэмкэ ыкИ къэбар жуугъэм иамалхэмкэ и Комитет Адрессыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшылэр: 385000, къ. Мьеекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79,

Редакцием авторхэм къаихырэр А4-кэ заджэхэрэх тхапэхэу зипчыгъэхкэ 5-м эмыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 15-рэ дэлъэу, шрифтэр 12-м нахь цыкунэу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэх тхыгъэхэр редакцием зэлгэгъэжокых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщашихъятыгъэр: Урысыем Федерацием хэутын Иофхэмкэ, телерадиокъэтынхэмкэ ыкИ зэлзыгъэхъирэр и Министерствэ и Темир-Кавказ чылгэ тъюрышил, зэраушыхъятыгъэхээ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаихъятыгъэр ООО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мьеекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Зэкэмкэ пчагъэр 4300
Индексхэр П 4326
П 3816
Зак. 807

Хэутынм узщыгъэхъэнэу щыт уахътэр Сыхъатыр 18.00

Зыщаихъятыгъэр уахътэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шхъяэр Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъяэр игуадэр Мэцлэхъко С. А.

Пшъэдэжъиржэхъэхъирэр зыгъэхвазырыгъэр ЖакИэмыкъо А. З.